

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/85/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321202399
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4321202399.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou vo veci starostlivosti o S.. O. Y.: M., J.. XX.XX.XXXX M. H., J.. X.X.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, deti rodičov: O. Y., J.. XX.X.XXXX, G. Ľ. X, X. M. G.. K. Y., J.. XX.XX.XXXX, G. Y. XX, X., Y..Č.. N. XX, XXXX V., Š.F. H., o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca k S.. M., J.. XX.XX.XXXX zo sumy 60 € na sumu 220 € a k S.. H., J.. XX.XX. XXXX zo sumy 40 € na sumu 180 € mesačne, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 21.06.2021.

II. Zaostalé výživné za obdobie od 21.06.2021 do 07.09.2022 pre S.. M. vo výške 930,97 € a K. S.. H. vo výške 399 € je otec p o v i n n ý uhradiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Levice č.k. 10P/86/2013-70 zo dňa 06.06.2013 vo výroku o výživnom.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka v návrhu podanom dňa 21.6.2021 žiadala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k S.. M. zo 150 € na 220 € mesačne a na S.. H. zo sumy 150 € na 180 € mesačne. Dôvodom podaného návrhu bol nástup S.. M. na strednú školu a skutočnosť, že otec prestal od mája 2021 posielat' výživné na deti, kedy poslal 170 € a odvtedy do podania návrhu neposlal nič. Matka podala návrh na zvýšenie výživného v roku 2018, ale rodičia sa dohodli mimosúdne na sume 150 € pre každé dieťa. Ďalej v návrhu uviedla, že otec pracuje vo Švajčiarsku, kde poberá na deti rodinné prídavky, matka však dodnes nemá vedomosť koľko. Veľakrát ho ku koncu mesiaca prosila o peniaze na deti a niekedy to bolo s omeškaním. Matka pracuje v Takko Fashion s mesačným príjmom okolo 630 €. Keď komunikuje s exmanželom cez aplikáciu Messenger o poslaní peňazí, otec jej tvrdí, že nemá financie, naťahuje ju, posmieva sa jej a uráža, že sa má dať liečiť na hlavu. Matka sa obáva o prežitie s deťmi

2. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril, na pojednávania sa bez ospravedlnenia nedostavoval. Dňa 30.7.2021 podal otec na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne zákazu očkovania detí proti ochoreniu Covid 19. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 6P/104/2021 a otec v podanom návrhu uviedol svoju aktuálnu adresu vo Švajčiarsku, ktorú označil aj ako korešpondenčnú (N. XX, V., Š.) a zároveň aj mailovú adresu pre urýchlenie, zjednodušenie a zefektívnenie komunikácie (Y.K..G..U.). V konaní o neodkladnom opatrení súdnu zásielku na uvedenej adrese aj osobne prevzal. Súd preto aj v prejednávanej veci o zvýšenie výživného používal na doručovanie a komunikáciu s otcom uvedené adresy, otec si však zásielky v odbernej lehote nepreberal a na mailly neodpovedal.

3. Kolízny opatrovník navrhol výživné zvýšiť v súlade s podaným návrhom.

4. Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. XXP/XX/XXXX-XX zo dňa 06.06.2013 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal prispievať na výživu S.. M. sumou 60 € a na výživu S.. H. sumou 40 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci. Dňa 12.11.2013 bolo manželstvo rodičov rozvedené rozsudkom Okresného súdu Levice pod č.k. 10P/199/2013-77, pričom súd na čas po rozvode schválil rodičovskú dohodu v totožnom znení, teda mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal prispievať na výživu S.. M. N. 60 € a na výživu S.. H. sumou 40 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci. S.. M. bol v čase tohto rozhodnutia žiakom 2. ročníka základnej školy a S.. H. navštevovala materskú školu. Matka bola zamestnaná, jej čistý príjem dosahoval priemernú výšku 320 €. Otec dňom 5.6.2013 ukončil podnikanie ako živnostník pod obchodným menom G.. K. Y. M..D.. Naposledy podal daňové priznanie za rok 2010, za rok 2011 a 2012 daňové priznanie nepodal. Rodičia iné výživovacie povinnosti nemali.

6. Matka dňa 25.9.2014 podala návrh na zvýšenie výživného vedený pod sp. zn. 12P/158/2014, ktorý dňa 10.11.2014 vzala späť, pretože otec bol bez práce a príjmu. Súd konanie zastavil.

7. Opätovný návrh na zvýšenie výživného podala matka dňa 1.8.2018. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 10P/178/2018. Podľa návrhu otec už v tom čase pracoval vo Švajčiarsku, podľa matky jej však svoj príjem tajil, rovnako aj skutočnosť, či poberá v zahraničí prídavky na deti. Pred otvorením pojednávania sa rodičia o zvýšení výživného dohodli mimosúdne, preto matka dňa 18.2.2019 vzala podaný návrh späť a súd konanie opäť zastavil. Na základe mimosúdnej dohody uzavretej medzi rodičmi dňa 17.2.2019 sa rodičia dohodli, že od 1.1.2019 bude otec na S. M. platiť výživné v sume 150 € mesačne a na S.. H. výživné v sume 150 € mesačne.

8. V súčasnosti S.. M. navštevuje 2. ročník Obchodnej akadémie Levice a S.. H. žiačkou 9. ročníka základnej školy v Leviciach. Obe deti sa stravujú v školskej jedálni, pričom výška stravného u M. činí cca 30,20 € a u mal. H. cca 24,70 €. Výška poplatkov sú štúdiom mal. Alexeja na obchodnej akadémii predstavuje jednorazový poplatok do rady školy na 4 roky v sume 67 €, rodičovský príspevok na školský rok 10 €, poplatok za skrinku na rok 2 €, žiacky preukaz 1,80 €, poistenie na rok 3,80 €, program na ADK ZAV na rok 23 €, učebnica z anglického jazyka 30 €, učebnica z nemeckého jazyka 20 €, jednorazový príspevok na zálohu na miestnosť na stužkovú slávnosť 12 €, mesačný príspevok na stužkovú slávnosť 10 €, príspevok do triedneho fondu na rok 5 €. Deti mimoškolské krúžky, športové kluby či jazykové školy nenavštevujú. MM.. H. navštevovala výtvarný odbor v ZUŠ, ale v súčasnosti už nechodí. Maloletá sa tiež lieči na štítnu žľazu, užíva lieky, avšak doplatky sú minimálne. Deti majú zriadené účty v Tatrabanke a.s., na ktoré im otec posielal výživné každému po 100 € a matke uhrádza zvyšných 50 € na každého.

9. Matka je zamestnaná v predajni Y. P. N. N..V.Q., kde dosahuje čistý mesačný príjem (vrátane daňového bonusu na mal. deti) v priemernej výške 765 €. Matka so deťmi býva v mestskom byte, ktorý majú pridelený. Podľa predložených dokladov mesačne uhrádza zálohové platby za služby poskytované s užívaním bytu od 1.7.2022 v sume 314,04 € (od 1.7.2021 boli platby v sume 303,80 € a od 1.10.2022 sú zvýšené na sumu 369,84 €), elektrina 46 €, Upc TV 22,12 €, internet 12,70 €. Štvrťročne uhrádza plyn v sume 24 €, ročne poplatok za odvoz komunálneho odpadu 119,90 € za tri osoby. Ďalšími výdavkami sú samozrejme výdavky na stravu, ošatenie, hygienu a kozmetiku, mobil. Matka vypovedala, že s otcom v kontakte nie je, komunikujú s ním deti, s M. sa otec aj stretne, keď navštívi Slovensko. Od detí matka vedela, že si od nich žiadal potvrdenie o návšteve školy, zrejme kvôli prídavkom na deti, ktoré by mu mali vyplácať, ale ich výšku nevie. Naposledy sa otec s S.. M. stretol koncom augusta, kedy ho zobral aj do Tesca a nakúpil mu veci do školy, čo mohlo byť okolo 30,- až 40,- €. Tiež im sľúbil, že aj Alexovi aj H. pošle každému ku koncu týždňa po 130,- €. Matka potvrdila, že vždy keď deťom nejaké peniaze sľúbi, tak to aj splní. Matka s ním bola v osobnom kontakte počas tohto leta, kedy sa za matkou na jej veľké prekvapenie zastavil v robote a chcel, aby mu potvrdila papiere, ktoré potreboval na prídavky na deti, ktoré asi vo Švajčiarsku poberá. Ďalej sa s ním nijak nemohla rozprávať, pretože už mala zákazníkov, ale papiere mu podpísala, nechcela s ním mať žiadne problémy.

10. Otec žije a pracuje vo Š.. Ako už súd uviedol vyššie, zásielky mu boli doručované na adresu v cudzine, ktorú sám otec uviedol a aj označil za korešpondenčnú. Návrh mu bol zároveň doručený aj postupom podľa § 116 ods. 2 CSP. Akákoľvek zásielka bola súdu vrátená ako nevyzdvihnutá v odbernej lehote. Súd požiadal o vykonanie dôkazu výsluchom otca tiež dožiadaný orgán vo Švajčiarsku a v prípade, ak by sa otec na súdom uvedenej adrese nezdržiaval, o prešetrenie jeho aktuálneho pobytu (bydliska) vo Š.. Príslušný súd vo Š. (G. G.) oznámil, že výsluch otca bol stanovený na 10.6.2022 a následne bol preložený na 4.7.2022. Dožiadaným súdom bolo dňa 15.8.2022 oznámené, že otec sa napriek riadnemu predvolaniu na 4.7.2022 (vlastné doručenie predvolania a príloh k žiadosti o právnu pomoc) na pojednávanie (výsluch) nedostavil, teda dožiadanie o právnu pomoc bolo vrátené ako neúspešné. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že otec si súdne zásielky úmyselne nepreberá a vedome marí a vyhýba sa predmetnému konaniu.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

19. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorú sú povinní plniť podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a ktorej rozsah závisí aj od odôvodnených potrieb mal. dieťaťa. Výživou dieťaťa sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný rozvoj dieťaťa. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho vyspelosti a podobne. Výživné neslúži len na uspokojovanie hmotných potrieb, ale i ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa. Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov. Pri rozhodovaní o výživnom súd porovná okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia a v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažná zmena pomerov na strane oprávneného alebo povinného, teda zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Môže ísť o zvýšenie, zníženie zárobku, ktoré ovplyvní celú situáciu povinného a to nie na prechodný čas. Zmenou môže byť vyšší vek dieťaťa, rozšírenie, zúženie vyživovacích povinností povinného.

21. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že k podstatnej zmene pomerov došlo najmä na strane mal. detí, keďže od posledného rozhodnutia uplynulo 9 rokov, S.. M. bol žiakom prvého stupňa ZŠ, v súčasnosti je študentom strednej školy, S.. H. bola v materskej škole, v súčasnosti je v poslednom ročníku základnej školy, s čím sú nepochybne spojené zvýšené finančné náklady a to nie len na školu, ale aj ošatenie, stravu, ale aj na kultúrne podujatia a spoločenské vyžitie. Príjem matky sa oproti času predchádzajúceho rozhodnutia zdvojnásobil, ale z jej priemerného príjmu XXX €. (ktorý už zahŕňa daňový bonus) je takmer XXX €. použitých len na základné nevyhnutné platby spojené s bývaním. I keď deti nenavštevujú žiadne platené krúžky, náklady na stravu, ošatenie a školské potreby jednoznačne vzrástli. Rodičom vyživovacie povinnosti nepribudli. Otec je vo Š. s najväčšou pravdepodobnosťou zamestnaný, pretože už v roku 2019 sa s matkou mimosúdne dohodol na zvýšení výživného a na výživu detí uhrádza po XXX €. mesačne. Svoj príjem však úmyselne zatajuje, ale bez problémov žiada od detí a matky potvrdenie o návšteve školy a podpísanie tlačív pre rodinné prídavky vo Švajčiarsku. Prídavok na dieťa v SR v súčasnosti predstavuje 30 € mesačne, čo pokryje nanajvýš náklady na stravu v školskej jedálni. Podľa portálu www.bsv.admin.ch <<http://www.bsv.admin.ch>> výška prídavku na dieťa vo Š. sa líši podľa jeho typu. Švajčiarsko má rodinné prídavky rozdelené na prídavok na dieťa, ktorý je od narodenia do 16 rokov (do 20 rokov, ak dieťa nepracuje pre zdravotný problém) alebo dovtedy, kým nezíska nárok na príspevok na vzdelanie. Príspevok na vzdelanie sa vypláca, keď dieťa pokračuje vo vzdelávaní po povinnej školskej dochádzke a má aspoň 15 rokov. Rodičia ho dostávajú, kým dieťa neskončí prípravu na povolanie, maximálne do 25 rokov. Výška prídavku <<https://www.ch.ch/en/family-and-partnership/maternity-and-paternity/pregnancy-and-birth/family-allowance/>> na dieťa je 200 CHF (cca 202 EUR), príspevok na vzdelanie 250 CHF (cca 252 EUR). Jednotlivé kantóny však môžu poskytovať rodinné prídavky nad tieto sumy. Vzhľadom na uvedené a preukázanú odôvodnenú zmenu pomerov na strane mal. detí súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na sumu, ktorú považuje za primeranú veku a odôvodneným potrebám detí a uplynulým rokom od posledného určenia výživného, pričom pri určení zaostalejšieho výživného od podania návrhu súd vychádzal zo skutočnosti, že otec platil výživné už v sume XXX € na každé dieťa.

22. Súd zvýšil výživné od podania návrhu. Zaostalé výživné za obdobie od 21.6.2022 do 7.9.2022 súd vyčíslil ako rozdiel medzi zvýšeným výživným a sumou 150 €, ktoré otec platil, teda na M. rozdiel 70 € a na H. rozdiel 30 €. Na M. činí zaostalé výživné 1000,97 €, t.j. jún 2021 ako 2,33 € na deň x 9 dní = 20,97 € a od 7/21 do 8/22 = 70 € x 14 mesiacov = 980 €. Na tento dlh súd otcovi započítal 30 €, ktoré otec podľa tvrdenia matky zašle synovi na účet a 40 € za nákup v Tesco, čiže konečná suma zaostalejšieho je 930,97 €. Na H. činí zaostalé výživné 429 €, t.j. jún 2021 ako 1 € na deň x 9 dní = 9 € a od 7/21 do 8/22 = 30 € x 14 mesiacov = 420 €. Na tento dlh súd otcovi započítal 30 €, ktoré otec podľa tvrdenia matky zašle dcére na účet, čiže konečná suma zaostalejšieho je 399 €.

23. Podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (CSP), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

24. Vzhľadom na výšku zaostalejšieho výživného súd umožnil otcovi dlh zaplatiť v dlhšej lehote.

25. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.